There is substance in his money

ממונו אית ביה ממשא –

OVERVIEW

The גמרא explains the reason ר"י disagrees with גמרא that אשו משום משום א is because a person's money has substance, however the fire has no substance, so it cannot be considered מזיקין (but rather תוספות discusses this concept whether all the מזיקין (which we consider ממונו) have substance.

תוספות anticipates a difficulty:

אף על גב דבור לית ביה ממשא שחייבה תורה להבלו ולא לחבטו 1 Even though a 'pit' has no substance (especially) according to the one who maintains that when the תורה obligated the owner of the pit to pay it was on account of the foul air in the pit, but not on account of the blow; why therefore does משום ממונו because it has no substance, when we find that בור which also has no substance and nevertheless it is הייב משום ממונו.

תוספות responds:

מכל מקום ממונו כעין חציו שדרכו לילך ולהזיק אית ביה ממשות² - Nevertheless a מדיר style מדיר , whose manner is to travel and do damage, has substance. We cannot derive anything from בור regarding איש is a passive בור (and does not need to have substance), however an active מזיק like איש must have substance in order to be considered ממונו, and since it has no substance it can only be הדיב משום.

תוספות offers an alternate response:

אי נמי בור נמי חשיב אית ביה ממשא -

Or you may also say that בור too is considered אית ביה ממשא -

דעל ידי כריית הבור משתנה ממשות של קרקע ונעשה חלל³

For through the digging of the בור, the substance of the ground changed and

 $^{^1}$ This is the view of רב later on שמואל argues with אם and maintains that בור שחייבה תורה להבלו וכ"ש לחבטו.

³ Therefore since by digging a בור it is considered אית ביה ממשא, so even by opening (the cover of) a בור it is included in the digging of a בור (see רשב"א).

became hollow; this is considered אית ביה ממשא -

- אבל מקום הילוך שלהבת אינו משתנה ממשותו אלא שנעשה דולק ושורף However when the flame goes through an area, the substance of the flame (which is doing the damage) does not change, but rather it ignites and burns; therefore it is considered לית ביה ממשא.

asks: תוספות

ואם תאמר ממונו נמי לית ביה ממשא -

And if you will say; we also find cases of לית ביה ממשא where it is לית ביה משא even when their damage is done actively, not passively like בור -

כגון צרורות ברוח שבכנפיהם בריש פירקין⁴ דאיכא לסומכוס נזק שלם For instance a damage of צרורות which is caused by the wind of their wings, mentioned in the beginning of our פרק, where according to סומכוס he pays a סומכוס לית ביה ממשא to this type of damage which is לית ביה ממשא and is considered ממונו.

מוספות answers:

ריש לומר דמכל מקום גוף הממון שפשע בו אית ביה ממשא - And one can say; that nevertheless the body of his money in which he was negligent (i.e. the rooster) has substance, therefore he is liable משום ממונו -

שיש לו לשמור ממונו שלא יזיק לא ברוח ולא בשום דבר -For he should watch his belongings that it should not damage, not by a wind (flapping its wings) and not through any other means -

- ואין שום ממון שלא יהא בו ממשא במה שפשע And there is no instance of ממון where there is no substance in that in which he is negligent.

תוספות responds to an anticipated difficulty:6

_

⁴ ברייתא ברייתא there states that if roosters damage something by the wind of their flapping wings (it caused a vessel to break) this is considered צרורות (an animal damaging by flinging pebbles while walking). There is a dispute whether און בעורות pays a ברורות (the view of the י"ש agrees with the רבנן (the view of סומכוס (who claims there is no such a הלל"מ הלל"מ is a סומכוס (who claims there is no such a צרורות that ארורות that ארורות that ארורות שפיני של ארורות (the view of מומכוס (who claims there is no such a צרורות that ארורות שפיני של ארורות ניש even though the damage was done through a medium which אית ביה ממשא (the wind). See footnote # 5.

⁵ תוספות perhaps chose not to bring proof from the תוספות (that there is a חיוב צרורות even by a אדבר דלית מה ממשא), because it is possible to refute this proof arguing that we do not find a דבר דלית ביה for a אדבר דלית ביה (like there is by אינוב נ"ש for a חיוב נ"ש.

⁶ Now that תוספות is saying that by all ממון he is פשע בגוף הממון (even though the actual לית ביה ממשא), the question is that א and א are also ממון; for the א בו ממשות and the object which is burning is also יש בו ממשא, since the thing that is burning is also יש ביה ממשא כיה ממשא.

אבל יש חץ שאין בו ממשות כגון שיבר כלי ברוח פיו -

However there is an 'arrow' which has no ממשות, for instance if he broke a vessel through blowing on it with his mouth -

יש אש שאין בו ממשות כגון שלהבת בלא גחלת כדאמרינן בסוף ביצה (דף לט,א) - And there is a 'fire' which has no ממשות, for instance a flame without a coal, as the גמרא states in the end of מסכת ביצה -

הילכך דמו להדדי שאין בשניהם ממשות בהמזיק שפשע בו רק בגוף 8 האדם: Therefore אם are similar to each other, for there is no substance in either of them regarding the מזיק in which he was negligent, (even though there is substance) only in the body of the person who is causing the damage.

SUMMARY

We cannot include שא as ממונו שהזיק even though ממונו is בור , either because אית הדיק as opposed to בור ובור is considered אית ביה ממשא since it is dug out. In all cases of ממשא ממונו שהזיק the item in which one was ממשא (even if the actual ממשא is מזיק (לית ביה ממשא); however by חץ ואש there is an instance where there is no ממשא even in the מזיק for instance blowing by ממשא ממשא.

THINKING IT OVER

תוספות maintains that we cannot use בור as an example that there is a חיוב משום ממונו as opposed to דרכו לילך ולהזיק is דרכו לילך ולהזיק as opposed to בור. seemingly however it would seem the opposite; if by בור אוים, which is a lesser מזיק after מויב משום ממונו, which is a lesser אין דרכו לילך ולהזיק בור ממונו even though it is חייב משום ממונו (for it is אין דרכו לילך, so certainly אין אין אין אין אין פון ממונו (for it is דרכו לילך אין ממונו be ולהזיק) should be חייב משום ממונו (even though ולהזיק)?

7

 $^{^{7}}$ The משנה there states; המוציא משא לרה"ר חייב ושלהבת ממשא. Once we find that there is אית ביה ממשא which is לית ביה (and must therefore be חייב משום חציו), we assume that this applies to all the מזיקים of אש (even when יש ביה ממשא; where it is קשור לגחלת).

⁹ See footnote # 2.

 $^{^{10}}$ See שטמ"ק and 43 # אוצר מפרשי התלמוד.